

JULKISEN HALLINNON TIETOHALLINNON NEUVOTTELUKUNNAN ASETTAMINEN

1. Yleistä

Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnasta (Juhta) säädetään julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta annetun lain (634/2011, jäljempänä *tietohallintolaki*) 5 §:ssä. Julkisen hallinnon tietoyhteiskuntakehityksen edistämiseksi valtiovarainministeriön yhteydessä toimii julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta. Neuvottelukunta on valtion viranomaisten, Kansaneläkelaitoksen ja kunnallisten viranomaisten pysyvä yhteistyö- ja neuvotteluelin. Neuvottelukunnassa voi tarvittaessa olla myös muiden julkisen hallinnon tietohallinnon edistämiseen osallistuvien toimijoiden edustajia. Valtioneuvosto asettaa neuvottelukunnan kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Tietohallintolain 5 §:n mukaan neuvottelukunnan tehtävänä on edistää julkisen hallinnon toimintatapojen ja palveluiden tuotantotapojen uudistamista ja käyttöönottoa tieto- ja viestintätekniikkaa hyödyntämällä sekä antaa julkisen hallinnon tietohallintoa koskevia suosituksia. Säännökset neuvottelukunnan päätöksenteosta ja toiminnan järjestämisestä sekä tarkemmat säännökset neuvottelukunnan kokoonpanosta ja tehtävistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnasta annettua valtioneuvoston asetusta (163/2013) uudistettiin tehtävien osalta helmikuussa 2016. Asetuksen uudistuksen yhteydessä säännöksiä täsmennettiin vastaamaan tietohallintolain tavoitteita. Neuvottelukuntaan nimettiin 14 jäsentä ja heille varajäsenet.

Vuonna 2016 Juhtan toimikauden yhteydessä neuvottelukunnan, jaostojen ja työryhmien toimintaa muutettiin siten, että nimettiin yksi asiantuntijajaosto. Muutoksen tarkoituksena oli koordinoida toimintaa ja päätöksentekoa tehokkaammin ohjaavaan ja vuorovaikutteiseen suuntaan. Asiantuntijajaosto koostui asiantuntemusalueista, joita olivat; Kokonaisarkkitehtuuri ja yhteiset palvelut, Tietoarkkitehtuuri ja sisältömallit, Tietovarannot ja rekisterit, Julkisen hallinnon johtamisen yhteinen tieto, ICT-kehittäminen, hankkeet ja hankinnat, Paikkatieto ja Tietoturva, tietosuoja ja varautuminen. Juhtan ja jaoston yhteydessä toimii valmisteleva sihteeristö.

Vuonna 2019 nimettävän Juhtan yhteyteen toimiviksi työryhmiksi valmistellaan tarkoituksenmukainen rakenne, joka tukee parhaalla mahdollisella tavalla julkisen hallinnon tiedonhallinnan informaatio-ohjausta.

Eduskunnan käsittelyssä on hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (jäljempänä *tiedonhallintalaki*, HE 284/2018 vp). Lain 7 §:ssä säädettäisiin julkisen hallinnon tiedonhallinnan sekä tieto- ja viestintätekniisten palvelujen tuottamisen yhteistyöstä. Pykälässä säädettäisiin valtiovarainministeriön velvollisuudesta huolehtia julkisen hallinnon tiedonhallinnan sekä tieto- ja viestintätekniisten palvelujen tuottamisen yhteistyöstä. Yhteistyövelvoite

koskisi ehdotetussa laissa sääntelykohteena olevan tiedonhallinnan ohella tieto- ja viestintätekniisten palvelujen tuottamista julkisessa hallinnossa. Säännöksen mukaan valtiovarainministeriön olisi järjestettävä tarvittavat yhteistyötavat ja -menettelyt, joissa on mukana valtion viranomaiset sekä maakuntien ja kuntien viranomaiset. Käytännössä toimintaa voidaan järjestää nykyisellä tavalla neuvottelukunnan tai muiden yhteistyöelimien avulla.

Ehdotettu säännös mahdollistaa vastaavan julkisen hallinnon tietohallinnon ohjaamista neuvoa-antavan neuvottelukunnan, työryhmän tai vastaavan yhteistyöelimen asettamisen. Ehdotetun pykälän 2 momentin mukaan valtioneuvosto voi asettaa tällaisen yhteistyöelimen. Asettaessaan yhteistyöelintä valtioneuvosto voi samalla päättää yhteistyöelimen tehtävistä, toimikaudesta ja jäsenistä. Yhteistyöelimien kautta tapahtuvaa toimintaa on jatkossa tarkoitus kehittää enemmän toiminnan kehittämistä strategisesti ja ennakkolisesti ohjaavaksi.

2. Neuvottelukunnan organisointi

Voimassa olevan tietohallintolain mukaan valtioneuvosto asettaa julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Neuvottelukunnan kokoonpano muodostetaan pariteettiperiaatteella valtionhallinnon (ml. Kansaneläkelaitoksen) ja kunnallisten viranomaisten kesken. Asetuksen mukaan neuvottelukunnassa on enintään 30 jäsentä ja heillä henkilökohtaiset pysyvät varajäsenet. Valtiovarainministeriö nimeää enintään 15 jäsentä ja heille varajäsenet valtionhallinnon edustajista. Suomen Kuntaliitto ry esittää enintään 15 jäsentä kuntaorganisaation edustajista ja heille varajäsenet. Valtioneuvosto nimeää jäsenten keskuudesta neuvottelukunnalle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Asetuksen 2 pykälä antaa mahdollisuuden myös oleellisesti pienempään jäsenmäärään, kunhan ns. pariteettiperiaate säilytetään. Neuvottelukunnan kokoonpanoksi esitetään 14 jäsentä. Eduskunnan käsittelyssä olevan sote- ja maakuntauudistuksen tullessa voimaan neuvottelukunnan jäseniä on mahdollista laajentaa koskemaan myös maakuntien edustajia.

Käsiteltäessä tietyn ministeriön toimialaan liittyviä asioita voi myös kyseessä olevan ministeriön edustaja osallistua neuvottelukunnan kokouksiin, vaikka kyseinen ministeriö ei ole Juhtassa jäsenenä.

Neuvottelukunta voi kutsua asiantuntijoita toimintaansa ja täydentää asiantuntemusta tietyiltä aihealueilta. Neuvottelukunta voi tehtäviensä toteuttamiseksi asettaa tarpeellisia jaostoja tai työryhmiä. Neuvottelukunta voi lisäksi tehdä toimeksiantoja erillisistä selvitystehtävistä, jotka tukevat neuvottelukunnan toiminnan tavoitteita.

Neuvottelukunnan kokoonpano

Neuvottelukunnan kokoonpanossa täyttyy naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n mukainen vaatimus.

Neuvottelukuntaan esitetään nimettäväksi seuraavia jäseniä ja varajäseniä:

Jäsen	Varajäsen
Valtiovarainministeriö, Julkisen hallinnon tieto- ja viestintätekni- nen osasto, ylivohtaja Anna-Maija Karjalainen, puheen- johtaja	Valtiovarainministeriö, Julkisen hallinnon tieto- ja viestintätekni- nen osasto, lainsäädäntöneuvos Sami Kivivasara
Kansaneläkelaitos, ICT-johtaja Marina Lindgren	Kansaneläkelaitos, tietohallintopäällikkö Ari Vähä-Erkkilä
Opetus- ja kulttuuriministeriö, erityisasiantuntija Kalervo Koskimies	Oikeusministeriö, tietohallintojohtaja Tarmo Maunu
Sosiaali- ja terveysministeriö, tietojohdaja Tiina Pesonen	Sisäministeriö, johtava asiantuntija Ismo Parviainen
Työ- ja elinkeinoministeriö, neuvotteleva virkamies Päivi Tommila	Liikenne- ja viestintäministeriö, erityisasiantuntija Mika Vuorinen
Valtiovarainministeriö, Kunta- ja aluehallinto-osasto erityisasiantuntija Suvi Savolainen	Valtiovarainministeriö, Kunta- ja aluehallinto-osasto finanssineuvos Ville-Veikko Ahonen
Ympäristöministeriö, tietohallintojohtaja Jukka Litmanen	Maa- ja metsätalousministeriö, tietohallintojohtaja Antti Vertanen
Suomen Kuntaliitto ry:n esittämät jäsenet	Suomen Kuntaliitto ry:n esittämät varajäsenet
Suomen Kuntaliitto ry, varatoimitusjohtaja Hanna Tainio, varapu- heenjohtaja	Suomen Kuntaliitto ry, johtaja Ilari Soosalu
Helsingin kaupunki, tietohallintojohtaja Markku Raitio	Järvenpään kaupunki, kaupunginjohtaja Olli Naukkarinen
Kuusamon kaupunki, tietohallintojohtaja Pekka Kantola	Lempäälän kunta, kunnanjohtaja Heidi Rämö
Sipoon kunta, kunnanjohtaja Mikael Grannas	Mikkelin kaupunki, elinikäisen oppimisen ja osallisuuden johtaja Virpi Launonen
Kouvola kaupunki, tietohallintojohtaja Sirpa Mäntynen	Raisio seudun koulutuskuntayhtymä, johtava rehtori, kuntayhtymän johtaja Maria Taipale
Suomen Kuntaliitto ry, tietoyhteiskunta-asioiden johtaja Tommi Karttaavi	Suomen Kuntaliitto ry, erityisasiantuntija Karri Vainio
Keski-Suomen sairaanhoitopiiri, johtaja Juha Kinnunen	Oulun kaupunki, hyvinvointijohtaja Kirsti Ylitalo-Katajisto
Sihteeristö	Valtiovarainministeriö nimeää neuvottelukun- nalle sihteeristön

3. Neuvottelukunnan tehtävät

Neuvottelukunta toimii valtion ja kuntien yhteistyöelimenä, jossa edistetään yhteentoi-
mivuutta ja digitalisaation vaikuttavuutta yhteiskunnassa.

Neuvottelukunnan tehtävänä on edistää julkisen hallinnon toimintatapojen ja palvelujen tuotantotapojen uudistamista tieto- ja viestintätekniikkaa hyödyntämällä ja antaa julkisen hallinnon tietohallintoa koskevia julkisen hallinnon suosituksia (JHS).

Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnasta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n mukaan neuvottelukunta:

- 1) toimii tarvittaessa julkisen hallinnon sähköiseen asiointiin ja tietohallinnon kehittämiseen, julkisen hallinnon tietohallinnon strategisten suunnitelmien toimeenpanoon sekä kuntien verkostomaiseen tietohallintoyhteistyöhön liittyvien tehtävien valmistelun ohjausryhmänä;
- 2) edistää ja seuraa julkisen hallinnon tietohallinnon kokonaisarkkitehtuurityötä ja yhteentoimivuuden kehittämistä;
- 3) seuraa ja edistää julkisen hallinnon tietojen ja tietoaineistojen käyttöä;
- 4) osallistuu julkisen hallinnon tietohallintoyhteistyöhön liittyvien järjestelyjen valmisteluun ja tekee järjestelyjä koskevia ehdotuksia;
- 5) tekee ehdotuksia tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämisen ja julkisen hallinnon tietohallinnon kehittämisen kannalta tärkeistä selvitys-, pilotti- ja kehittämishankkeista;
- 6) edistää tietoturvallisuutta ja tietosuojaa sekä hyvää tiedonhallintatapaa julkisen hallinnon toimintatavoissa;
- 7) seuraa julkisen hallinnon ICT-toiminnan edistymistä ja kustannuskehitystä sekä tekee rahoitusta ja hankkeiden tavoitteiden edistämistä koskevia ehdotuksia;
- 8) antaa lausuntoja valtion ja kuntien yhteiseen käyttöön tarkoitettujen tieto- ja viestintätekniisten palveluiden käytöstä sekä muista neuvottelukunnan toiminnan tavoitteiden kannalta merkittävistä asioista;
- 9) tekee tehtäviensä hoitamista koskevan toimintasuunnitelman;
- 10) suorittaa muut neuvottelukunnan toimialaan kuuluvat valtiovarainministeriön määrittämät tehtävät.

Neuvottelukunnan toimintaa ja tehtäviä tullaan kehittämään strategisesti ja ennakollisesti ohjaavaksi seuraavilla painotuksilla:

- käsittelee valmisteluvaiheessa julkisen hallinnon digitaalisiin palveluihin ja tietohallintoon vaikuttavia kehittämissuunnitelmia ja lainsäädäntöhankkeita
- käsittelee julkisen hallinnon digitaalisiin palveluihin ja tietohallintoon vaikuttavia hallituksen esityksiä
- käsittelee lainsäädännön nojalla tehtäviä julkisen hallinnon tietovarantojen yhteentoimivuutta koskevia linjauksia (julkisen hallinnon yhteiset sekä toimialakohtaiset)
- tekee ehdotuksia tiedonhallinnan, tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämisen ja julkisen hallinnon tietohallinnon kehittämisen kannalta tärkeistä tutkimus-, selvitys- ja kehittämishankkeista
- seuraa julkisen hallinnon ICT-toiminnan edistymistä ja kustannuskehitystä sekä vaikutavuutta
- hyväksyy informaatio-ohjauksen (mm. JHS) toimintasuunnitelmat ja arvioi toimintakeromukset.

4. Kustannukset ja rahoitus

Neuvottelukunnan työ tehdään virkatyönä. Neuvottelukunnan kustannukset maksetaan momentilta 28.70.01 Julkisen hallinnon ICT:n ohjaus ja kehittäminen, mukaan lukien asiantuntijoiden matkustuskustannukset valtion matkustussäännön mukaisesti. Kousten järjestämiskustannukset maksetaan momentilta 28.01.01.11 Valtiovarainministeriön toimintamenot. Neuvottelukunnan toimintaa koskevat rahoitukseen liittyvät päätökset tekee valtiovarainministeriö.

5. Toimikausi

Neuvottelukunnan toimikausi on tietohallintolain 5 §:n 1 momentin mukaan kolme (3) vuotta. Nyt asetettava neuvottelukunta asetetaan toimikaudeksi 1.3.2019 – 28.2.2022.